

Дзітмарышчына Мастацтва

ПРАЛЕТАРЫ У СІХ КРАЇН, ЯДНАЮЦЯСЯ

У гэтым
нумары

САВЕЦКІЯ ЛЮДЗІ АДНАДУШНА ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ

ПАЛІТЫКУ РОДНАЙ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫ,

ГНЕЎНА АСУДЖАЮЦЬ КІТАЙСКІХ РАС-

КОЛЬНІКАЎ • ПЕРАКЛІЧКА СЕЛЬСКІХ КЛУБАЎ • ДЗВЕ

ПРЭМ'ЕРЫ • У ДАПАМОГУ САМАДЗЕЙНЫМ ТЭАТРАМ

• СЯРОД КНИГ • ЮБІЛЕЙ ПАЭТА • КІНАФЕСТЫВАЛЬ

ЧАТЫРОХ РЭСПУБЛІК • ПАРКІ СУСТРАКАЮЦЬ ВЯСНУ

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

Год выд. 33-й
№ 28 (1873)
7 красавіка 1964 г.
Аўторак
Цэна 4 кап.

ВЕРНАСЦЬ ПРЫНЦЫПАМ МАРКСІЗМА-ЛЕНІНІЗМА

Сёння ў «Правду» публікуюцца Пастанова лютэйскага Пленума Цэнтральнага Камітэта КПСС і даклад тав. М. А. Суслыпа «Аб барацьбе КПСС за згуртаванасць міжнароднага камуністычнага руху».

Саветкія камуністы, усе саветкія людзі ў адкрытым пісьме ЦК КПСС ад 14 ліпеня 1963 года былі інфармаваны аб становішчы, якое склалася ў сусветным камуністычным руху па віне кіраўнікоў Камуністычнай партыі Кітая, якія выступаюць з асобай ідэяй і палітычнай платформай, што ідзе ўразрэз Дэкларацыі і Заявы Маскоўскіх народаў 1957 і 1960 гадоў. Разгарнуўшы жорсткую палеміку супраць КПСС і іншых марксісцка-ленінскіх партый, кіраўніцтва КПК перанесла ідэалагічны разнагалосці на міжнароднае адносіны Кітайскай Народнай Рэспублікі з іншымі сацыялістычнымі краінамі, перайшоў да адкрытай палітычнай барацьбы, накіраванай на раскол садружнасці краін сацыялізма і сусветнага камуністычнага руху.

Разам з іншымі марксісцка-ленінскімі партыямі КПСС прыклала ўсе намаганні, каб прыпыніць небяспечнае развіццё падзей, дабіцца ўмацавання адзінства камуністы ўсіх краін. Працягваючы масу вытрымак і цярплівасці, растлумачваючы кітайскім кіраўнікам памылковасць і небяспечнасць іх ідэярышчых пазіцый, наша партыя зрабіла рад новых крокаў у інтарэсах пераадолення ўзнікшых цяжкасцей і нармалізацыі абстаноўкі ў камуністычным руху.

25 кастрычніка і 7 лістапада 1963 года таварыш М. С. Хрушчоў у сваіх выступленнях, апублікаваных у друку, зноў унёс прапанову аб спыненні публічнай палемікі.

28 лістапада 1963 года ЦК КПСС накіраваў Цэнтральнаму Камітэту КПК пісьмо, ў якім яшчэ раз прапанавана спыніць адкрытую палеміку і выставіць праграму канкрэтных мерапрыемстваў, ажыццяўленне якіх прывяло б да нармалізацыі адносін паміж нашымі партыямі і краінамі, да палітычнай атмасферы ў сусветным камуністычным руху. У той жа час у Саветскім Саюзе ў аднабаковым парадку была спынена публікацыя палемічных матэрыялаў.

Гэта праяўленне добрай волі Камуністычнай партыі Саветскага Саюза атрымала высокую ацэнку брацкіх партый, якія са свайго боку зрабілі шмат чаго, каб перанесці кіраўніцтва КПК адмоўца ад іх памылковай лініі. Аднак у Пекіне не пачылі патрыбныя крокі з думкай брацкіх партый, з інтарэсамі камуністычнага руху, не жадалі прыслухацца да голасу тых, каму дарэгі інтарэсы вялікай рэвалюцыйнай справы.

Кітайскія кіраўнікі па-свойму расцанілі гадоўнасць камуністычных партый зрабіць усё, каб пераадолення ўзнікшых цяжкасцей. Яны вытлумачылі гэта як аднакуннае слабасць брацкіх партый, ігнаруючы канструктыўныя прапановы КПСС і іншых брацкіх партый, кітайскія кіраўніцтва разгарнулі новы тур шчы больш гнісны і жорсткі кампаніі супраць нашай партыі і краіны, супраць усіх марксісцка-ленінцаў.

Толькі ў газеце «Жэньмінь жыбао» з лістапада 1963 года было апублікавана звыш 200 артыкулаў і іншых антысаветскіх матэрыялаў. Асабліва раз'юсаны характар мелі рэдакцыйныя артыкулы газеты «Жэньмінь жыбао» і часопіса «Хунцзі» ад 4 лютага, у якіх робіцца спроба абгрунтаваць немінунасць расколу міжнароднага камуністычнага руху. Не грэбуючы нікімі інсінуацыямі па адрасу нашай партыі і саветскага народа, кітайскія кіраўнікі дайшлі да такой хлывай выдумкі, што пачалі абвінавачваць КПСС у «змове з Імперыялізмам» і «зрадзе справе сацыялістычнай рэвалюцыі».

Кіраўнікі КПК спрабуюць вытлумачыць з сявадасцю кітайскіх рабочых, сялян, інтэлігенцыі ўсякі добры пачуццё да саветскіх братоў. Першымі элементарнымі нормамі ўзаемаадносін паміж дзяржавамі, яны ўзмацняюць варожую прапаганду на Саветскі Саюз. У асацыяцыя перадачы лекікага радзі на рускай мове запэўніваюцца паклініцкімі выдумкамі, антысаветскімі выпадамі. Кітайскія прадстаўнікі разгарнулі падтрымку раскольніцкую дзейнасць супраць брацкіх марксісцка-ленінскіх партый, выкарыстоўваючы ў гэтых мэтах розныя рэагенты і адначасна, трацістаў і іншых зраджанікоў справе рэвалюцыйнай. Раскольніцкая дзейнасць ядзельца кітайскіх прадстаўнікоў таксама і ў масавых міжнародных арганізацыях з мэтай аслаблення іх уплыву ў барацьбе народаў супраць Імперыялізму і капіталізму, за ўмацаванне справы міру.

Кітайскія кіраўнікі ўсяляк спрабуюць навазды брацкіх партый сваю вывад, быццам асобы курс кіраўнікоў КПК з'яўляюцца адрасамі імямі, а калектыўна выправадзілі лінію міжнароднага камуністычнага руху памылковай.

У гэтых умовах наша партыя лічыць сваім абавязкам рашуча стаць на абарону чыстай марксісцка-ленінскай прынцыпаў, генеральнай лініі міжнароднага камуністычнага руху. Далейшае наша маўчанне не толькі не прынесла б карысці, але садзейнічала б імкненню кітайскіх кіраўнікоў дэрганізаваць рады міжнароднага камуні-

стычнага руху, аслабіць яго як галоўную рэвалюцыйную сілу ў барацьбе супраць імперыялізму.

Абмеркаваўшы на лютэйскім Пленуме даклад члена Прэзідыума, сакратара ЦК КПСС М. А. Суслыпа, Цэнтральны Камітэт прыняў рашэнне выказаць антыленінскія погляды і раскольніцкую дзейнасць кітайскага кіраўніцтва. У адпаведнасці з нормамі адносін унутры камуністычнага руху, ЦК КПСС прапануе ўсталяваць з брацкімі партыямі аб намячальных мерах і сустрэць з іх боку разуменне і падтрымку.

У ходзе кансультацый кіраўнікі адной з брацкіх партый выказалі пажаданні, каб ЦК КПСС адказаў на час публікацыі матэрыялаў Пленума, паколькі яны вырашылі зрабіць яшчэ адну спробу дабіцца спынення адкрытай палемікі. Ініцыятыва гэтай брацкай партыі была адхілена ў Пекіне. Усёй сваёй дзейнасцю кіраўнікі КПК прадаманствалі, што яны не толькі не хочучы спыніць палеміку, але маюць намер узмацняць свае нападкі на КПСС і іншых марксісцка-ленінскіх партый.

Кіраўнікі КПК толькі праз тры месяцы адказалі на пісьмо ЦК КПСС ад 29 лістапада 1963 года. Аднак у пісьме ЦК КПК ад 29 лютага гэтага года ўсе канструктыўныя прапановы ЦК КПСС, у тым ліку і прапанова аб спыненні адкрытай палемікі, былі па сутнасці адхілены.

7 сакавіка ЦК КПСС накіраваў новае пісьмо ў адрас ЦК КПК, у якім была ўнесена прапанова аб спыненні палемікі і ажыццяўленні мерапрыемстваў з мэтай згуртавання сусветнага камуністычнага руху на прынцыповы марксісцка-ленінскай аснове.

ЦК КПСС прапанавала правесці сустрэчу дэлегатаў КПСС і КПК у маі 1964 года; сустрэчу прадстаўнікоў кампартыі ў удзельніку рэдакцыйнай камісіі па падрыхтоўцы Маскоўскіх народаў 1960 года — у чэрвені-ліпені 1964 года; нараду ўсіх брацкіх партый — восенню 1964 года.

Пасля гэтага пісьма кітайскія кіраўнікі не толькі не спынілі палеміку, але разгарнулі яе з яшчэ большай раз'юсанацю.

Пачынаючы з другой палавіны сакавіка, кітайскія Друк значна расшырыў варожую кампанію супраць КПСС і СССР, супраць усіх брацкіх краін і партый, якія адхіляюць «асобы курс» кіраўніцтва КПК. Кудымінацыйным пунктам гэтай кампаніі з'явіўся рэдакцыйны артыкул газеты «Жэньмінь жыбао» і часопіса «Хунцзі» ад 31 сакавіка, які ад першага да апошняга радка з'яўляецца грубайшай зневагай нашай партыі і ўсяго саветскага народа, адкрытай рэвалюцыйнай асноўнай палітычнай марксісцка-ленінскай. Артыкул напісан у тоне, які недопушчальны ў адносінах з аднадумцамі. Ён канчаткова паказвае, што кіраўнікі КПК перайшлі ў сваёй палітычнай барацьбе супраць сусветнага камуністычнага руху, выбарчы цэнтрам нападкі КПСС і Саветскі Саюз.

Кітайскія кіраўніцтва ўзмацнілі і сваю раскольніцкую дзейнасць. На сесіі савета Арганізацыі садружнасці народаў краін Азіі і Афрыкі, якая адбылася наядуна ў Алматы, кітайскія прадстаўнікі выступілі з гніюсін абвінавачаннімі па адрасу Саветскага Саюза. З аўнага благаслаўлення Пекіна актыўнаваліся раскольніцкі, неатраціцкія групы, якія процістаўляюць сабе камуністычным партыям у радзе капіталістычных краін.

Дабіваючыся сваіх асобых палітычных мэт, якія не маюць нічога агульнага з барацьбой за сацыялізм, кіраўнікі КПК не грэбуюць нікімі сродкамі, ядучы крывадушную гультю вакол важных пытанняў аб адзінстве сусветнага камуністычнага руху. Шантажыруючы марксісцка-ленінскія партыі пагрозай расколу, выкарыстоўваючы натуральнае імкненне камуністаў да адзінства, яны спрабуюць звязаць рукі камуністычным партыям, перашкодзіць ім выказаць ідэяны адступніцтва і раскольніцкую дзейнасць кіраўніцтва КПК.

Вось чаму ЦК КПСС вырашыў апублікаваць матэрыялы лютэйскага Пленума ЦК, выступіць з крытыкай антыленінскай платформі і раскольніцкай дзейнасці кітайскага кіраўніцтва. Гэтага патрабуюць інтарэсы барацьбы за чыстую марксісцка-ленінскую рэвалюцыйную тэорыю, за лінію міжнароднага камуністычнага руху, выражаную ў Дэкларацыі і Заяве Маскоўскіх народаў.

За адзінства міжнароднага камуністычнага руху трэба змагацца рашуча і настойліва, як гэта рабіў вялікі Ленін, непрымырны выступляючы супраць апаратуры ўсіх масек, супраць рэвалюцыйнай, дагматыкай, трацістаў і агеоры левай рэвалюцыйнай фракцыі.

Верная прынцыпам марксісцка-ленінскай, наша партыя і ў далейшым гатова шукаць шляхі для пераадолення ўзнікшых цяжкасцей, для ліквідацыі рознагалосцяў кітайскіх кіраўнікоў з КПСС і іншымі брацкімі партыямі. Наша партыя, яе леныскі Цэнтральны Камітэт на чале з тав. М. С. Хрушчовам рабілі і ў далейшым будуць рабіць усё, каб пераадолення адзінства адзінства міжнароднага камуністычнага руху, для згуртавання ўсіх сіл, якія выступаюць за мір, дэмакратыю, нацыянальную незалежнасць і сацыялізм. Яна ўнёс сваю дастойны ўклад у вялікую барацьбу за перамогу нашай агульнай рэвалюцыйнай марксісцка-ленінскай справы.

(Перадавы артыкул «Правды» за 3 красавіка г. г.)

АБ БАРАЦЬБЕ КПСС ЗА ЗГУРТАВАНАСЦЬ МІЖНАРОДНАГА КАМУНІСТЫЧНАГА РУХУ

ПАСТАНОВА ПЛЕНУМА ЦК КПСС, ПРЫНЯТАЯ 15 ЛЮТАГА 1964 ГОДА

Пленум ЦК КПСС, заслухаўшы і абмеркаваўшы паведамленне члена Прэзідыума, сакратара ЦК КПСС т. Суслыпа М. А. «Аб барацьбе КПСС за згуртаванасць міжнароднага камуністычнага руху», выказвае сур'ёзную заклапочанасць раскольніцкай дзейнасцю кіраўніцтва Камуністычнай партыі Кітая, якія наносіць велізарную шкоду сацыялістычнай садружнасці, усяму міжнароднаму камуністычнаму і рабоча-му руху.

Камуністычная партыя Саветскага Саюза, усведмяляючы гістарычную важнасць адзінства і згуртаванасці камуністычнага руху, у апошні час зрабіла новыя крокі, накіраваныя на пераадоленне або хоць бы на першы час на звужэнне рознагалосцяў кіраўніцтва КПК з КПСС і іншымі брацкімі партыямі, на ўмацаванне эканамічнага і палітычнага супрацоўніцтва паміж СССР і КНР. Спробы спыніць працэс абвастрэння рознагалосцяў былі зроблены таксама іншымі марксісцка-ленінскімі партыямі.

Пленум ЦК КПСС з жалем канстатуе, што кіраўніцтва КПК не адгукулася на гэту ініцыятыву, не дало адказу на пісьмо ЦК КПСС і не спыніла адкрытай палемікі, наадварот, яно ўзмацніла кампанію супраць генеральнай лініі камуністычнага руху, вызначанай Нарадамі 1957 і 1960 гадоў.

Пад прыкрыццём слоўных запэўненняў у вернасці марксісцка-ленінскаму, пад флагам барацьбы з унутрым рэвалюцыйным марксісцка-ленінскім партый кіраўнікі КПК павялі атакі на асноўны тэарэтычныя і палітычныя ўстаноўкі, якімі кіруюцца на цяперашнім этапе камуністычны рух.

Новыя ацэнкі і вывады, зробленыя калектыўнымі намаганнямі брацкіх партый на аснове тэорыя прымнення прынцыпаў марксісцка-ленінскага да ўмоў нашай эпохі, — аб ролі сусветнай сацыялістычнай сістэмы, аб шляхах будаўніцтва сацыялізма і камунізма, аб магчымасці прадухілення сусветнай вайны, аб мірным суіснаванні краін з розным сацыяльным ладам, аб неабходнасці барацьбы супраць ідэалагічна і практычна культуры асобы, аб формах пераходу да сацыялізма ў развітых капіталістычных дзяржавах і краінах, якія вызваліліся ад каланіялізму, — усё гэта скажаецца кітайскім кіраўнікам.

Адмоўшыся па ўсіх асноўных пытаннях стратэгіі і тактыкі ад леныскай лініі сусветнага камуністычнага руху, кітайскія кіраўнікі абвясцілі свой курс, у якім зліваюцца дробнабуржуазны авантурызм і вялікадзяржаўны шавінізм. Яны па сутнасці скатаюцца па раду пытанняў на трацісцкія пазіцыі, бярэць на ўзбраенне трацісцкія метады барацьбы супраць марксісцка-ленінскіх партый, ствараюць у розных краінах фракцыйныя групы сваіх прыхільнікаў. Сваю асобую

У К А З
ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА
САВЕТА СССР
АБ УЗНАГОРДЖАННІ
ТАВАРЫША МАЗУРАВА К. Т.
ОРДЭНАМ ЛЕНІНА

За вялікія заслугі перад Камуністычнай партыяй і Саветскай дзяржавай і ў сувязі з пяцідзесяцігоддзем з дня нараджэння ўзнагародзіць першага сакратара ЦК КП Беларусі, кандыдата ў члены Прэзідыума ЦК КПСС таварыша МАЗУРАВА Кірыла Трафімавіча ордэнам ЛЕНІНА.

Старшын Пленума Цэнтральнага Савета СССР
Л. БРЭЖНЕВ,
Сакратар Пленума Цэнтральнага Савета СССР
М. ГЕАРГАДЗЕ.

Масква, Крэмль,
6 красавіка 1964 г.

УЗНАГОРДЖАННЕ
МІКОЛЫ ХВЕДАРОВІЧА

За заслугі ў развіцці беларускай саветскай літаратуры і ў сувязі з шасцідзесяцігоддзем з дня нараджэння Пленум Цэнтральнага Савета БССР ўзнагародзіць паэта Міколу Хведаровіча (Чарнушэвіча Мікаіла Хведаровіча) Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

З ЛЕНІНСКАЙ ПРЫНЦЫПОВАСЦЮ

Поўнаасцю, ад усяго сэрца адабраю палітыку Цэнтральнага Камітэта КПСС на чале з таварышам М. С. Хрушчовам, рашэнні лютэйскага Пленума ЦК КПСС. Саветкія людзі ганарыцца мудрасцю, шчырасцю і высокай леныскай прынцыповасцю кіраўніцтва нашай партыі, партыі, якую падтрымлівае ўвесь наш народ.

Ян камуністка, як саветскай пісьменніца і, нарэшце, як грамадзянка Саветскага Саюза я з абурэннем і гнеўна асуджаю агідную дзейнасць кіраўнікоў Камуністычнай партыі Кітая, ралічваю на раскол міжнароднага камуністычнага руху.

Кітайскія сцяне фанатызму і дагматызму процістаць многаміліянная воля ўсяго сацыялістычнага лагера, воля народаў Саветскага Саюза — вялікая прыхільніца міру.

Вера ІНБЕР,
пісьменніца.
Масква.
(ТАСС).

БРАШУРЫ З ТЭКСТАМ ДАКЛАДА ТАВ. М. А. СУСЛАВА НА ПЛЕНУМЕ ЦК КПСС

Выдавецтва «Правда» і Выдавецтва палітычнай літаратуры выпусцілі ў свет брашурны з тэкстам даклада члена Прэзідыума, сакратара ЦК КПСС тав. М. А. Суслыпа на лютэйскім Пленуме

Глыбокі водгук у навуковай грамадскай Ленінградска дзяржавы

лі пастанова лютэйскага Пленума ЦК КПСС «Аб барацьбе КПСС за згуртаванасць міжнароднага камуністычнага руху» і даклад тав. М. А. Суслыпа на Пленуме.

Задачы кафедры гісторыі краіны Далёкага Усходу Ленінградскага ўніверсітэта, прафесар Г. В. Яфімаў, які двойчы пабыў у КНР, з'яўляў карэспандэнт ТАСС:

— Наш народ. Камуністычная партыя Саветскага Саюза і яе Цэнтральны Камітэт не шкадавалі сіл для ўмацавання дружбы з кітайскім народам, яго поспехі мы ўспрымалі як свае ўласныя. І натуральна, што кожны з нас адчувае цяпер пачуццё абурэння і вялікага засмучэння з-за таго, што кіраўнікі Камуністычнай партыі Кітая дзеялі сваіх нацыяналістычных імкненняў паграбавалі інтарэсамі пралетарскага інтэрнацыяналізму і дружбы нашых народаў.

ЦК КПСС «Аб барацьбе КПСС за згуртаванасць міжнароднага камуністычнага руху».

Брашурны выданы масавым тыражом.
ТАСС. Ленінград.

ВУЧОНЫЯ ЛЕНІНГРАДА АСУДЖАЮЦЬ РАСКОЛЬНІКАЎ З КПК

Адкрыта сталі на шлях раскольніцкай дзейнасці, перанеслі ідэяны рознагалосці ў сферу міждзяржаўных адносін.

Мы адбраем лінію ЦК КПСС, якую ўмя інтарэсам адзінства і згуртавання сусветнага камуністычнага руху зрабіў усё для таго, каб нармалізаваць адносіны паміж нашай партыяй і Кампартыяй Кітая, паміж нашымі краінамі, палепшыць атмасферу ў сусветным камуністычным руху. Але гэтая лінія — адзіна правільная — не знайшла водгук у кіраўнікоў КПК. Узмацняючы сваю фракцыйную дзейнасць, яны сталі на шлях прамога антысаветскага паклёпу, усё далей адыходзяць ад пазіцыі марксісцка-ленінскай.

Правільна зрабіў Цэнтральны Камітэт нашай партыі, прыняўшы рашэнне да канца выкрыць глыбока варожую справе адзінства сусветнага камуністычнага руху пазіцыю кіраўнікоў КПК, сарваць іх раскольніцкую падкопу.

Вучоныя Ленінграда гарача падтрымліваюць нашу партыю ў яе барацьбе за адзінства і згуртаванасць сусветнага камуністычнага руху.

П. ВЯВОДЗІН,
член КПСС з 1899 года,
Герой Сацыялістычнай Працы.
Масква.
ТАСС.

ЯК НІЗКА ПАЛІ ГЭТЫЯ ЛЮДЗІ!

Спаўняецца 65 гадоў з таго дня, як я ўступіў у рады нашай слаўнай Камуністычнай партыі. Гэтыя шмат праблемыяныя, вылікае захаленне ўсяго прагрэсу і гэта чалавечыя.

І вось на не, на нашу партыю, створаную і загартаную вялікім Леніным, пеніска кіраўнікі дэмагюі пабы бруднага паклёпу. Няма слоў, каб выказаць гнеў і абурэнне, якія вынікаюць ганебны дзеянні гэтых гора-тэартыкаў!

Да рэвалюцыі, у гады эміграцыі мне давалася ўдзельнічаць у рабочым руху раду краіны. Я бачыў, як на класавай аснове аб'ядноўваліся для сумеснай барацьбы супраць капіталу пралетарыі многія нацыянальнасці. А кітайскія кіраўнікі падняюць інтэрнацыяналізм нацыяналізмам і шавінізмам. Як нізка палі гэтыя людзі, якія называюць сабе камуністамі і прэтэндуць на гегемонію ў міжнародным камуністычным і рабочым руху!

Дарэмна стараюцца кітайскія дзеячы, сеючы ядвіты паклёп на нашу партыю і саветскі народ. Ні ім, ні каму-небудзь іншаму ніколі не ўдасца пахціснуць бязмежна давер'я саветскіх людзей да роднай Камуністычнай партыі.

П. ВЯВОДЗІН,
член КПСС з 1899 года,
Герой Сацыялістычнай Працы.
Масква.
ТАСС.

БРАТЭРСТВА І ДРУЖБА

САВЕЦКІЯ ГОСЦІ НА ВЕНГЕРСКАЙ ЗЯМЛІ

Другі тыдзень народная Венгрыя па-практу прымае сваіх ганаровых гасцей — саветскую партыю-урадавую дэлегацыю на чале з Мікітам Сяргеевічам Хрушчовам. Усе гэтыя дні наоўне і хваляючымі сустрэчамі членаў дэлегацыі з венгерскімі працоўнымі. Прыезд і знаходжанне саветскіх гасцей у братняй краіне сталі вялікім святам саветска-венгерскай дружбы, дэманстрацыяй непарушлага братэрства і адзінства нашых народаў.

У складзе дэлегацыі — кандыдат у члены Прэзідыума Цэнтральнага Камітэта КПСС, першы сакратар ЦК КП Украіны П. Е. Шалест, сакратар ЦК КПСС Ю. В. Андропав, член ЦК КПСС, Міністр замежных спраў СССР А. А. Грымакі, член ЦК КПСС, галоўны рэдактар газеты «Правда» П. А. Саўкоў, член ЦК КПСС, старшыня Пленума Таварыства саветска-венгерскай дружбы, віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук СССР П. Н. Федасееў, сакратар Маскоўскага гародскага камітэта КПСС Р. Ф. Дзяменцьева, член ЦК КПСС, пасол Саветскага Саюза ў Венгерскай Народнай Рэспубліцы Г. А. Даянісаў.

— Ваш візіт — вялікая падава ў жыцці нашага народа, у гісторыі саветска-венгерскіх сяброўскіх адносін, — сказаў у сваёй прамове пры сустрэчы дэлегацыі Першы сакратар Цэнтральнага Камітэта Венгерскай сацыялістычнай рабочай партыі, Старшыня Савета Міністраў Венгерскай Народнай Рэспублікі таварыш Янаш Кадар. — Мы перанаканя, што вы настайна будзеце адчуваць лубоў і глыбокую павагу, якія караніцца ў сэрцы венгерскага народа, мільянаў працоўных і адносін да саветскага народа, да яго леныскай партыі і асабіста таварыша Хрушчова.

Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў, вітаючы гасцінчых гаспадароў, у час гэтай сустрэчы сказаў:

— Мы вельмі рады вамашу запрашэнню яшчэ раз наведаць вашу краіну, каб зноў сустрэцца з вамі, бліжэй пазнаёміцца з жыццём братняга венгерскага народа, з яго вялікім вопытам у будаўніцтве новага жыцця. Будаўніцтва сацыялізма ў Венгрыі ідзе паспяхова, і гэта радуе саветскі народ, радуе ўсіх, хто змагаецца за перамогу вялікай ідэалаў марксісцка-ленінскага.

З першага ж дня знаходжання ў Венгрыі партыяна-урадавай дэлегацыі СССР пачала перагаворы з партыяна-урадавай дэлегацыяй Венгрыі. Саветскую дэлегацыю ўзначальвае М. С. Хрушчоў, венгерскую — Я. Кадар.

САВЕЦКІЯ ГОСЦІ НА ВЕНГЕРСКАЙ ЗЯМЛІ

Цёплы і сардэчны прыём наладзіў дарогамі гасцям 18-тысячны калектыў старажытнага падпрыемства рэспублікі — электралампавога заводу «Эдэштуп Ізо».

На шырокай заводскай плошчы адбыўся масавы мітынг венгерска-саветскай дружбы, у якім прыняло ўдзел 10 тысяч чалавек. З усхваляванымі прамовамі выступілі на мітынг М. С. Хрушчоў і Я. Кадар.

Пабывалі саветскія госці і ў сельскіх працоўных Венгрыі. У дзяржгасе «Бабола», які знаходзіцца ў вобласці Камарам, М. С. Хрушчоў, членам саветскай дэлегацыі паказалі буйнешую ў краіне птушкафабрыку. Амаль 19 мільянаў яек — вось яе гадавая прадукцыя. М. С. Хрушчоў павітаваў калектыў дзяржгаса з вялікімі дасягненнямі, пажадаў новых поспехаў у развіцці эканомікі.

Уважліва агледзелі саветскія госці гаспадарку кааператыва «Аранкалас» — аднаго з чатырох тысяч венгерскіх кааператываў, створаных у выніку ажыццяўлення ў Народнай Венгрыі леныскага кааператываўнага плана. М. С. Хрушчоў і члены саветскай дэлегацыі гутарылі з сялянамі, цікавіліся іх жыццём, бытам, адпачынкам.

З радасцю і хваляваннем дэдавалі венгерскі народ аб тым, што яго вернаму сяну, Першаму сакратару Цэнтральнага Камітэта ВССР, старшын Рэвалюцыйнага рабоча-сялянскага ўрада таварышу Янашу Кадару Пленум ЦК КПСС у Венгерскай Народнай Рэспубліцы прысвоіў званне Героя Саветскага Саюза. У будынку парламента адбылося ўрачыснае свята ўзнагароды.

<

ЗАЙМАЛЬНА І ПАВУЧАЛЬНА

Навчальні Маладзечанскага професійна-технічнага вучылішча № 21 актыўна ўдзельнічаюць у мастацкай самадзейнасці. Танцавальны гурток выконвае «Крыжачок».

«Увага! Увага! Усе заходзіць ў клуб! Зараз Астасп Гаманчук будзе раскажваць пра тое, як ён знайшоў п'яністкі сцягі!» — урачыста аб'явіўшы на радзье школы-інтэрната, Астасп стаіць на сцэне, сіснучыся ў камячок, як перад скачком у ледзяную ваду. Шна апущана галава, ён маўчыць. І потым, як сам прызначае, ён «гэтой праваліцца скрозь замяро». Такі фінал камедыі «Аставай слава» — спентакла, які наладзіў паставіць на сцэне рэспубліканскага Тэатра юнага глядача.

На гэтым спентакл глядач шмат смеецца («Аставай слава» — камедыя). Але фінал ідзе пры абсалютнай цішыні: гэты працяглы сур'ёзна падушак над вяселлем і займальна расказанай гісторыі.

П'есу напісаў малады ўкраінскі драматург А. Ваконка. Скажам адразу, — твор гэты не зусім дасканала, — даволі распынёны, у ім ёсць старонкі апісання характараў, пазабавення дзеяння. Слаба

распрацаваны характары п'яністкі-жытай Тамары Міхайлаўны і Аліксандра Яніскага. Пры ўсім тым у п'есе ёсць добрая, разумная думка, ёсць арыгінальна вышэйшы характар галоўнага героя, і ёсць гумар, які памагае дзецям успрымаць павучанне (яно таксама ў п'есе прысутнічае) з належнай увагай.

Школьнік прыяцелі Астасп і Захар Малаўка знаходзяць старою бутэльку. Там запіска, датаваная 1941 годам і падпісаная таварышам Студор. У тэксце — п'яністкі знайсці п'яністкі сцягі. І названа месца, дзе ён жакапаў Астасп і Захар кінуць заваць запіску ў тэатр, сцяг шукаць ноччу і потым падзяліць славу. (Удзельніе хлапчукоў малое і не меншай, чым слава, казмантаўта). А як ім будучы зайдзецець Марта і Мар'яна? Іх Таманчук і Малаўка пераць не могуць: яны вучанцы стараньні, на ўроках не даюць пазабавляцца, а калі цёбе выключуць да дошкі — ад іх падказні не дачакаеца.

Але воль пераканапа ўжо добрай палавіна саду на суседняй дачы акадэміка, рукі шукальніцаў пакрыліся мазіламі, а сцяг усё яшчэ не знойдзены і страчаны апошняй спадзяванні.

Астасп вырашыў схлусціць: дзе-небудзь дастаць сцяг (хоць украсці) і выдаць яго за сапраўдны, нібыта адкапаў. А Захар адмовіўся. Ну што ж, гэта нават урадаваўда Астаспа: цяпер слава дастанецца яму аднаму.

Сцэна заліта святлом. Вакол героя сабраліся школьнікі, шумяць, разглядаюць «знойдзены» сцяг. І раптам Мар'яна зарэгатала: сцяг абырбаны ё ўласнымі рукамі, сцяг яго пазнала і, значыць, ён не знойдзены, а выкрадзены з майстарскай школы-інтэрната. Ды і не мог Астасп знайсці сцяг, таму што «тамышнік» запіску напісаў лаяў руюк Марта, а складалі яны яе разам з Мар'янай.

Усё моўчкі кажаць слова Астаспа. А дыктар працявае заклікаць: «Увага! Увага! Усе заходзіць ў клуб...»

Роля Астаспа — вялікая і ціка-

вая праца артыста К. Мігайлы. Ёю створан вобраз, які наўрад ші ўдасца глядачу са звычайнай п'яністкі аднесці да «адмоўных», асабліва — і справе капец.

Вобраз паграбуе роздуму — і гэта важна. Актрыса смела дэманструе мужнасць, знаходзіцца, нават, можна сказаць, таленавіта хлапчука; які ў фінале прадстаўленне перад сабрам як вынавіты ў хлусці. А яго хлусця — вынік імпульснага, парывістага, нават крыху эгаістычнага імкнення, якое варт асуджэння. І вершы, што гэтая мава больш не паўторчыца ніколі.

Таксама жыць і цікавы характар — Марта. Яе іграе Р. Маленчанка. Праўда, часам здаецца, раптам пазнае асобныя прыёмы, знойдзеныя ў папулярных спентаклах. Але ўвогуле ў Маленчанка кожная роля, які правіла, бывае добра распрацаваная, цэласная, вывераная ў сродках выразнасці.

У вобразе Марты актрысаў знойдзена востра характэрнае знешняга малюнка і характэрнасць, якая мае дачыненне да сутнасці вобраза. Грубаваты хлапчукоўскі голас, баявая ўпэўненасць у сабе, порсткасць. Яна дагодна да Астаспа сваёй адвагай, выдумай, імклівасцю, з той розніцай, што Астасп унутрана замкнёны, стрыманы, скупы ў выказваннях сваіх падушкі, а ў Марты усё вышпеленае на паверхню іскрамістым фантазмам гарзлівасці.

Кожнае паўленне Маленчанкі на сцэне ўзмацняе цікавасць глядача да таго, што адбываецца ў спентакла.

З такімі, як Астасп і Марта, любіць сярбаваць, але ім заўсёды падначальваюцца Захар Малаўка (З. Паўлюска) «падначалена» Астаспу, Марце «падначалена» Мар'яна Ступа (А. Фурманова).

Захар гатовы сладаваць за Астаспам ва ўсім, ён прывабны, часам смешны сваёй дзіцячай баялівасцю, выхваленнем, перайманнем і выклікае сімпатію радучым адмаўленнем прыняць удзел у хлусці.

Фурманова ў ролі Мар'яны па

сутнасці паўтарыла сваю работу, зробленую ў «Ганарліўцы». Тут тая ж энэргыя, нервовая ўважлівасць, тая ж прыкметнасць. У «Ганарліўцы» ўсё гэта было да месца: там Фурманова іграў дзяўчынку, выхаваную рэлігійнай сектай. У «Аставай слава» паўтор тых жа фарбаў аказаўся недаручны, бо яны не пасуюць да зместу жыцця героя (апрама таго, самапаўтэрны артыста заўсёды — крок назад у яго творчай эвалюцыі).

Каб астапы, марты, мар'яны выраслі людзьмі, зольнымі дзяліцца з другімі ўласным пазабавеннем і вольна, слава і вольна, у школах ёсць п'яністкі. У «Аставай слава» таксама ёсць п'яністкі-жытай — Тамара Міхайлаўна. Драматычна адна з вельмі многа месца. Аднак вобраз у спентаклам можа стаць і цікавым, і значным. На жаль, такім ён не стаў. Странна, пазабавенная гумару, заўсёды гатовая адчытваць сваіх выхаванцаў — так іграе Тамара Міхайлаўна С. Навізна. Такіх ванятых у школе не любіць, такіх баюцца, не паважаюць.

Спентакл «Аставай слава» — карысны, цікавы для тых, каму ён адрасуецца. Паставіў яго пад кіраваннем галоўнага рэжысёра тэатра Л. Маладзечанскага артыста Л. Міхайлаўна, Гэта першая спроба яго ў рэжысёры. Спраба ўдалася, нягледзячы на неатарны недахопы ў трактовцы п'яністкі вобразаў.

Сам факт паставіў «Аставай слава» ў рэспубліканскім Тэатры юнага глядача па-добраму значнаваты і ў тым сэнсе, што ён замацоўвае і развівае творчую дружбу калектыву з украінскімі дзіцячымі тэатрамі. Дагэтуль яны штогод абменьваліся гастролямі. Украінцы ставілі п'есы беларускіх драматургаў І. Коўеля, Ю. Багушэвіча і В. Зуба. Цяпер жа на сцэне нашага тэатра з'явіўся першы украінскі дзіцячы твор. Тэатру садружнасць можна толькі вітаць ад душы. Яна — на карысць тэатрам і іх глядачам.

І. ГАТУЧЫЦ.

П'ЕРАКЛІЧКА СЕЛЬСКИХ КЛУБАУ

Калганскі арцел «Новыя крыніцы» Пружанскага раёна любіць свой клуб. Ім загадае камсамолка Марыя Барысевич. Яна заўсёды знаходзіць нешта новае ў сваёй рабоце, стараецца, каб адначасна людзей быў карысны і цікавы.

Яшчэ ў дні работы лютаскага Пленума ЦК КПСС Марыя Барысевич разам з загадчыцай Беладэскай бібліятэкі Лідыя Кічкаля адгледзіла ў клубе ўсе стэндзі, плакаты і прышліў да вываду: неабходна абнавіць наглядную агітацыю. Ды і не толькі тут, а і ў канторы калгаса, на фермах, у брыгадах.

Там пачаўся ў клубе і чырвоных куткаў калгаса «Новыя Крыніцы» стэндзі «Хімічныя веды» і «Інтэлігентна сельская

АГЕНЬЧЫК, ЯКІ НЕ ГАСНЕ

гаспадарні — верны шлях да багацця». «Шнодрай хімія — зялёны светлар». «Ведай асновы аграхіміі» і іншыя.

Добрыя атрымалі стэндзі! Тут і ярныя дыяграмы, і выразныя малюнкi, і кароткія тэксты, і прабы з мінеральнымі ўзрэннямі.

Жаня Несцірчук, сакратар калганскай камсамольскай арганізацыі, сярбючка Марыя і Лідыя, самы актыўны ўдзельнік клубных спраў, і яна раіцца з камсамольцамі і моладзю.

— Давайце наладзім наглядныя плакаты вывадзі ўгнаенняў, — гаворыць яна.

Прапаўну камсамольскага кіравання ўсе прымаюць з радасцю — і Марыя Барысевич, і Лідыя Кічкаля, і Надзя Янікка, і іншыя маладыя жанчыны і дзяўчаты, якія ў вольны час прышліў плакаты загадчыцы клуба. А работы ў яе шмат. Учора на праўдзінні калгаса вырашыў зноў адзначыць перадавую брыгаду механізатараў і на кіраўніка Івана Пятровіча Свістуну. Патрэбна на гэтую тэму і наглядная агітацыя.

Кожны чацвер прыходзяць механізатары і хлэбаробы на заняткі ў клуб.

Сенія хлэбаробы мала ведаць толькі агідныя звесткі пра мінеральныя ўгнаенні. Снежанскі лютаскі Пленум ЦК КПСС паграбуец ад хлэбаробаў больш глыбокіх ведаў. І калганскія з цікавасцю вывучаюць сельскагаспадарчую навуку. Ім памагаюць у гэтым аграном арцелі Уладзімір Якаўлевіч Цюльпан, і спецыялісты абласной даследнай станцыі і сельскагаспадарчага тэхнікума.

Завалалася б, культсветработнікам тут рабіць намаца, гэта справа спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Але Марыя Барысевич бывае на кожных занятках. Прыходзіць яна ў аграхімконт не з пустымі рукамі. То новы стэндз да каровых заняткаў падрыхтуе, то новыя брашуры падберэ. Попыт на літаратуру, якая расказвае аб прымяненні хіміі ў сельскай гаспадарцы, асабліва павысіўся.

Уважліва прыслухоўваюцца

сельскія работнікі культуры да галасы калганскага. Яны і падказалі тэму зарогата веча «Хімія на службе чалавека». Многа думала Марыя Барысевич над тым, як цікава прывесці гэты веча. Яна раллася са сваім актывам, са старэйшымі калганцамі, з партыйнай арганізацыяй.

І вольныя сярбы клуба — п'яністкі сярбючка Марыя і Лідыя, самы актыўны ўдзельнік клубных спраў, і судзіям заарашальныя білеты. У брыгадных дарах, на фермах, у самых людных месцах пачаўся афішэ: «Гаварыцца калганскі! Запрашаем вас на веча «Хімія на службе чалавека», які адбудзецца...»

Як заўсёды, да прызначанага часу ў клуб прышліў столькі людзей, што давялося пачынаць дадаваць крэслы ў сельсавеце.

Адрыла вечах настаўніца Аліксандра Міхайлаўна Рагаюшчына. Гаварыла яна аб значэнні хіміі ў стварэнні матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма. Слухалі ўважліва.

Куды прасцейшая тэма ў Зіны Захарынскай — «Хімія для дома, для сям'і». А колькі прыгожыя і практычныя рэчы з пластыка паказала прамоўца сваім землякам! Добра, што Марыя Барысевич

загадаў папярэдзіла сярбючку аб вечах і тая, прыходзячы на выхадны з Брэста ў родную вёску, прывезла з сабою ўсё, што трэба для ілюстрацый гуртка. Сярбючка Зіны Лена Мікуліч расказала сваім аднавісцюкам аб хімічных стымулах росту раслін і жыўёл, аб шчодрым дзеянні перліцыады. А потым абавдзе дзяўчыны нарадавалі прысутным вясельям часоткам. Зіну і Лену, студэнтку Брэсцкага педтэхнікума, тут гэтага часу, як і раней, калі яны жылі ў вёсцы, лічыць актывістка сельскагаспадарчага тэхнікума і сельскагаспадарчага тэхнікума Аліксандра Мікуліч і Захарынскай у родную вёску, і амаль усё час — у клубе памагаюць афармляць наглядную агітацыю, складаць праграмы вечаў, сцэнарыі для агітбрыгадаў.

А воль п'янер — самі выступілі. А за імі — маладыя калганскія Яўгена Рабчук, Анастас Казлоўская, Надзя Янікка.

Вечах занятыя. Але ніхто не спынаўся іці дадому.

Воль так кожны вечах да глыбокай ночы гарыць у Крыніцкім клубе агеньчык, запалены кіпальнічымі рукамі камсамолкі Марыя Барысевич і яе памочніцаў-актывістаў.

Камедыя «Лес-індычка», якую паставіў на сцэне Рускага тэатра БССР студэнт Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута Барыс Втораў, напісана вольным драматургам Анацелем Сафрановам.

У камедыі аваявядзена пра славу майстра па вырошчванню бронзавых індэчак Ангеліна Куманец. Яна ніяк не можа знайсці вартага жаніха, вагнацца ў сваім выбары паміж саўсімным брыгадзірам Ягорам Гордышкіным, які для яе проста «Ігорка, з твару прыемны, але ініцыялы малавата», і другім прэзідэнтам — «з сумленчым кааператэрам» — Селіцам, у якога «яшчэ моўчыць быць... дзеці».

А ўрогет у яе ўжо даволі крытычны, і воль паміж Ангелінай і яе сярбючкай Вольгай Султанавай адбываецца шчыра размова:

СУЛТАНАВА. Любоў адчуваець? АНГЕЛІНА. Так, пацягвае.

СУЛТАНАВА. Да каго? АНГЕЛІНА. Складаная праблема.

І гэтая складаная праблема вырашаецца тым, што паўленца маладзёжнай практыкантка Ліза Чашкіна і адбывае ў Ангеліны Ігорка. А Селіца сваім прызначэннем: «Я гляджу на вас і расшчэлаюцца: як фарсуна», — нарэшце пракавае Ангеліну, наколькі ён дурны і пошлы, і ёй толькі і застаецца прагнаць яго з двара.

Бурна перажывае наша героіня, але ўрэшце раіт усклікае: «Я ішчэ знайду свай каханіне! Знайду! Знайду! Знайду!»

Ціжка сказаць, колькі больш у гісторыі, якую расказаў нам А. Сафрановаў, — смешнага або прыраўнага. Ва ўсім разе пошлага — шмат. Апрама таго, мжволі прыгадаець

недаручнасці, непаразуменняў. Расказваюцца анекдатычныя і неаградоныя гісторыі. Каб нека падтрымаць увагу глядача, рэжысёр уводзіць шматлікія трукі. Аднак яны не могуць наменсават адсутнасць праўды ў тым, што адбываецца на сцэне. Крўдына глядзецца на артыстку А. Шах-Парон (Султанова), якую мы ведаем на многіх разумных і цікавых работах, — ёй проста няма чаго тут іграць. Шнада і З. Асмалюскаю ў галоўнай ролі, бо артыстка, нягледзячы на сапраўды «герачныя» намаганні і лэзную надарытнасць, не можа на працягу ўсёго спентакла пераадолець неглічнасць і бессэнсаўнасць учынкаў вышпанага аўтарам ролі.

Вартыя спачування і яе партнёры на «троххутніку» — артыст А. Бялоў (Гордышкін) і Л. Былінская (Ліза Чашкіна), якіх не выраставала прыроджаная прывабнасць.

Асобна хочацца сказаць пра артыста Я. Палосіна. Ён іграе ярка, камедыйна, які заўсёды. Але іменна гэтая «як заўсёды» і паловніць акцёра. Не-не, і ў прамільніц у абласны дзеда Пўня дзед Шучукар або бравы салдат Сямён Кныш.

Увогуле стварэцца ўражанне, што тэатр уключыў гэту п'есу з адным намерам — у што б там ні стала пазабавіць і пасмяяваць глядача. І гэта ў многім удалося, дзюкуючы знаходзіцца і фантазія рэжысёра, нампазітара, мастака і акцёра. Але як было б добра, калі б гарачы энтузіязм калектыва тэатра быў скіраваны не ў бок спахываюцца выкарыстання таго, што аказалася непатрабным нікому.

А. МІХАЛЕВІЧ, аспірант фізіка-тэхнічнага інстытута АН БССР.

Лена Палосіна любіць сваю працу, гэта адчуваецца ўжо па знешнім выглядзе.

ЁЙ УДЗЯЧНЫ МЕХАНІЗАТАРЫ

Лена Палосіна — вядомы ў Мінскай раёне механізатар-Фурманова. Воль два гады ён паспяхова вышпывае гэтую нармавую культуру рошчаве на ўраўнаважаную работу. Нават у мінулым заўсёдышым годзе Лена атрымала параўнальна шматлікіх ураўнаважаных механізатараў ўраўнаважаных механізатараў дзяку буркаў. Паспеху механізатараў чымала спрыяла дружба з кінгай. У чымала спрыяла дружба з кінгай. У чымала спрыяла дружба з кінгай.

Не ўсе Алена Барысевич робіць сама. Бібліятэкары памагае актыўна ў савет сельскай бібліятэкі ўважліва думкае аб новых кнігах і часопісах, тыматэматычныя вечах. У бібліятэцы наля тысячы чытачоў. У мінулым годзе яны 13 тысяч разоў звярталіся за абсалютна кнігамі.

Не ўсе Алена Барысевич робіць сама. Бібліятэкары памагае актыўна ў савет сельскай бібліятэкі ўважліва думкае аб новых кнігах і часопісах, тыматэматычныя вечах. У бібліятэцы наля тысячы чытачоў. У мінулым годзе яны 13 тысяч разоў звярталіся за абсалютна кнігамі.

Не ўсе Алена Барысевич робіць сама. Бібліятэкары памагае актыўна ў савет сельскай бібліятэкі ўважліва думкае аб новых кнігах і часопісах, тыматэматычныя вечах. У бібліятэцы наля тысячы чытачоў. У мінулым годзе яны 13 тысяч разоў звярталіся за абсалютна кнігамі.

Першыя крокі

У гэтыя дні, калі праходзіць перагляд сельскіх клубуў, бюро праўдзіннага камітэта Нясвіжскага калганска-саўгаснага ўпраўлення і выканком раёнага Савета дэпутатаў працоўных вырашылі стварыць на базе раёнага Дома культуры (г. Клець) Тэатр народнай творчасці. Дзе ўвядзены савет тэатра, у які ўваходзіць прэзідэнт парткома, райвыканком, камсамол, сельскі ўстанок культуры і інтэлігенцыя. Тэатр ставіць перад сабою мэту прапагандаваць дэягненні лепшых мастацкіх калектываў раёна.

Надаючы адбылося пасяджэнне савета тэатра, на якім абмяркоўвалася пытанне аб прыёме самадзейных калектываў раёна і члены Тэатра народнай творчасці. Прынята ўжо 12 мастацкіх калектываў. Сярод іх Марыянінскі і Лаванавіцкі народныя хоры (кіраўнік Я. Абабурка і П. Кася), Ланскі мужчынскі харавы калектыв (кіраўнік Ул. Пешкур), гурткі і вакальная група Сінаўскага сельскага Дома культуры (кіраўнік І. Копаць) і іншыя.

Пры Тэатры народнай творчасці створана агітмастацкая брыгада. Яе першая праграма будзе прысвечана вясновым палым работам. У склад агітбрыгадаў увайшлі многія работнікі культветустановаў раёна: Я. Абабурка, бібліятэкары Сінаўскага сельскага Дома культуры Н. Ганчарык, загадчык Галычскага сельскага клуба В. Навіцкі, дырэктар Ланскага сельскага Дома культуры Ул. Чычко і іншыя — усяго 17 чала-

АБ ЧЫМ, ДЗЕЛЯ ЧАГО?

Воль так кожны вечах да глыбокай ночы гарыць у Крыніцкім клубе агеньчык, запалены кіпальнічымі рукамі камсамолкі Марыя Барысевич і яе памочніцаў-актывістаў.

Ніна БЯЗРУКАВА, метадыст Рэспубліканскага метадычнага кабінета культурна-асветнай работы.

Камедыя «Лес-індычка», якую паставіў на сцэне Рускага тэатра БССР студэнт Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута Барыс Втораў, напісана вольным драматургам Анацелем Сафрановам.

У камедыі аваявядзена пра славу майстра па вырошчванню бронзавых індэчак Ангеліна Куманец. Яна ніяк не можа знайсці вартага жаніха, вагнацца ў сваім выбары паміж саўсімным брыгадзірам Ягорам Гордышкіным, які для яе проста «Ігорка, з твару прыемны, але ініцыялы малавата», і другім прэзідэнтам — «з сумленчым кааператэрам» — Селіцам, у якога «яшчэ моўчыць быць... дзеці».

А ўрогет у яе ўжо даволі крытычны, і воль паміж Ангелінай і яе сярбючкай Вольгай Султанавай адбываецца шчыра размова:

СУЛТАНАВА. Любоў адчуваець? АНГЕЛІНА. Так, пацягвае.

СУЛТАНАВА. Да каго? АНГЕЛІНА. Складаная праблема.

І гэтая складаная праблема вырашаецца тым, што паўленца маладзёжнай практыкантка Ліза Чашкіна і адбывае ў Ангеліны Ігорка. А Селіца сваім прызначэннем: «Я гляджу на вас і расшчэлаюцца: як фарсуна», — нарэшце пракавае Ангеліну, наколькі ён дурны і пошлы, і ёй толькі і застаецца прагнаць яго з двара.

Бурна перажывае наша героіня, але ўрэшце раіт усклікае: «Я ішчэ знайду свай каханіне! Знайду! Знайду! Знайду!»

Ціжка сказаць, колькі больш у гісторыі, якую расказаў нам А. Сафрановаў, — смешнага або прыраўнага. Ва ўсім разе пошлага — шмат. Апрама таго, мжволі прыгадаець

АБ ЧЫМ, ДЗЕЛЯ ЧАГО?

недаручнасці, непаразуменняў. Расказваюцца анекдатычныя і неаградоныя гісторыі. Каб нека падтрымаць увагу глядача, рэжысёр уводзіць шматлікія трукі. Аднак яны не могуць наменсават адсутнасць праўды ў тым, што адбываецца на сцэне. Крўдына глядзецца на артыстку А. Шах-Парон (Султанова), якую мы ведаем на многіх разумных і цікавых работах, — ёй проста няма чаго тут іграць. Шнада і З. Асмалюскаю ў галоўнай ролі, бо артыстка, нягледзячы на сапраўды «герачныя» намаганні і лэзную надарытнасць, не можа на працягу ўсёго спентакла пераадолець неглічнасць і бессэнсаўнасць учынкаў вышпанага аўтарам ролі.

Вартыя спачування і яе партнёры на «троххутніку» — артыст А. Бялоў (Гордышкін) і Л. Былінская (Ліза Чашкіна), якіх не выраставала прыроджаная прывабнасць.

Асобна хочацца сказаць пра артыста Я. Палосіна. Ён іграе ярка, камедыйна, які заўсёды. Але іменна гэтая «як заўсёды» і паловніць акцёра. Не-не, і ў прамільніц у абласны дзеда Пўня дзед Шучукар або бравы салдат Сямён Кныш.

Увогуле стварэцца ўражанне, што тэатр уключыў гэту п'есу з адным намерам — у што б там ні стала пазабавіць і пасмяяваць глядача. І гэта ў многім удалося, дзюкуючы знаходзіцца і фантазія рэжысёра, нампазітара, мастака і акцёра. Але як было б добра, калі б гарачы энтузіязм калектыва тэатра быў скіраваны не ў бок спахываюцца выкарыстання таго, што аказалася непатрабным нікому.

А. МІХАЛЕВІЧ, аспірант фізіка-тэхнічнага інстытута АН БССР.

АБ ЧЫМ, ДЗЕЛЯ ЧАГО?

недаручнасці, непаразуменняў. Расказваюцца анекдатычныя і неаградоныя гісторыі. Каб нека падтрымаць увагу глядача, рэжысёр уводзіць шматлікія трукі. Аднак яны не могуць наменсават адсутнасць праўды ў тым, што адбываецца на сцэне. Крўдына глядзецца на артыстку А. Шах-Парон (Султанова), якую мы ведаем на многіх разумных і цікавых работах, — ёй проста няма чаго тут іграць. Шнада і З. Асмалюскаю ў галоўнай ролі, бо артыстка, нягледзячы на сапраўды «герачныя» намаганні і лэзную надарытнасць, не можа на працягу ўсёго спентакла пераадолець неглічнасць і бессэнсаўнасць учынкаў вышпанага аўтарам ролі.

Вартыя спачування і яе партнёры на «троххутніку» — артыст А. Бялоў (Гордышкін) і Л. Былінская (Ліза Чашкіна), якіх не выраставала прыроджаная прывабнасць.

Асобна хочацца сказаць пра артыста Я. Палосіна. Ён іграе ярка, камедыйна, які заўсёды. Але іменна гэтая «як заўсёды» і паловніць акцёра. Не-не, і ў прамільніц у абласны дзеда Пўня дзед Шучукар або бравы салдат Сямён Кныш.

Увогуле стварэцца ўражанне, што тэатр уключыў гэту п'есу з адным намерам — у што б там ні стала пазабавіць і пасмяяваць глядача. І гэта ў многім удалося, дзюкуючы знаходзіцца і фантазія рэжысёра, нампазітара, мастака і акцёра. Але як было б добра, калі б гарачы энтузіязм калектыва тэатра быў скіраваны не ў бок спахываюцца выкарыстання таго, што аказалася непатрабным нікому.

А. МІХАЛЕВІЧ, аспірант фізіка-тэхнічнага інстытута АН БССР.

АБ ЧЫМ, ДЗЕЛЯ ЧАГО?

недаручнасці, непаразуменняў. Расказваюцца анекдатычныя і неаградоныя гісторыі. Каб нека падтрымаць увагу глядача, рэжысёр уводзіць шматлікія трукі. Аднак яны не могуць наменсават адсутнасць праўды ў тым, што адбываецца на сцэне. Крўдына глядзецца на артыстку А. Шах-Парон (Султанова), якую мы ведаем на многіх разумных і цікавых работах, — ёй проста няма чаго тут іграць. Шнада і З. Асмалюскаю ў галоўнай ролі, бо артыстка, нягледзячы на сапраўды «герачныя» намаганні і лэзную надарытнасць, не можа на працягу ўсёго спентакла пераадолець неглічнасць і бессэнсаўнасць учынкаў вышпанага аўтарам ролі.

Вартыя спачування і яе партнёры на «троххутніку» — артыст А. Бялоў (Гордышкін) і Л. Былінская (Ліза Чашкіна), якіх не выраставала прыроджаная прывабнасць.

Асобна хочацца сказаць пра артыста Я. Палосіна. Ён іграе ярка, камедыйна, які заўсёды. Але іменна гэтая «як заўсёды» і паловніць акцёра. Не-не, і ў прамільніц у абласны дзеда Пўня дзед Шучукар або бравы салдат Сямён Кныш.

Увогуле стварэцца ўражанне, што тэатр уключыў гэту п'есу з адным намерам — у што б там ні стала пазабавіць і пасмяяваць глядача. І гэта ў многім удалося, дзюкуючы знаходзіцца і фантазія рэжысёра, нампазітара, мастака і акцёра. Але як было б добра, калі б гарачы энтузіязм калектыва тэатра быў скіраваны не ў бок спахываюцца выкарыстання таго, што аказалася непатрабным нікому.

А. МІХАЛЕВІЧ, аспірант фізіка-тэхнічнага інстытута АН БССР.

ВАМ, РЭЖЫСЕРЫ САМАДЗЕЙНЫХ ТЭАТРАУ ДА СПЕКТАКЛЯ

Робота рэжысёра над спентаклем пачынаецца з дошуку п'есы. Што выбраць? Есць багатая сур'ёзная драматургія, ёсць ачынная класіка — ад Грыбондава, Пушкіна, Гоголя да Маякоўскага, Вішнёўскага, Пагодзіна. У той жа час рэжысёра і, зразумела, належаць тэатра цікавы перш за ўсё сучасная п'еса. І тут перад намі стоіць выбар з таго, што стварэцца і драматургіям нашай рэспублікі і ўсёй краіны.

Выбар п'есы заўсёды павінен адбывацца творчым імкненнем і магчымасцям калектыву. І працаваць над яе паставоўкай тэатр заўсёды павінен самастойна, не напіраючы тое, што зроблена іншымі.

Я хачу ўспомніць сваю сумесную работу з беларускім драматургам Настасём Губаравічам над яго п'есай «Галоўная стаўка». Першы варыянт п'есы не задавальняў калектыв тэатра. Было выказана намала крытычныя зауважэння. Праца была карпатлівая і цяжкая, але дзякуючы поўнаму творчаму ўзаемадзеянню, нам удалося ідучы ад карыны да карыны, пабудавать стройны драматычны твор, які карыстаецца

М. СПІВАК, заслужаны артыст БССР, галоўны рэжысёр Тэатра Імя М. Горькага

імямі нашымі паспехам і нашага глядача воль ужо на працягу самі гадоў.

Рэжысёр, вырабляючы п'есу, не раз і не два перачытвае яе, каб раскрыць ідэю будучага спентакла. Рэжысёр абавязкова павінен задаць сабе пытанне: што скажа ён глядачу паставоўкай таго ці іншага твора. У пошуках галоўнай мастацкай ідэі вышпывае задума будучага спентакла — адзіства і гармонія паміж унутраным асветам і пластычнай формай, якая павіна, у сваю чаргу, выявіць змест.

Так, працуючы над п'есай Усевалада Вішнёўскага «Антымістычная трагедыя», рэжысёр павінен перажыць аўтарскі боль і аўтарскія спадзяванні, унутраным вокам убачыць іспытаны рух матроскага палка па дарогах перамогі і паражэнняў. Воль яны кропкаў запыленыя, стомленыя, параненыя, валіцца ад знямогі, але зноў устаюць; іспытаны ідуць наперад, адабываюцца кожную пядзю роднай зямлі. У выткі паяўляецца ў афармленні сценкі дарага, па якой іспытаны ідуць матросы.

У п'есе Льва Талстога «Улада цемры» твора чалавечы стогны, крык абалодзеных цемра

